

	Universitatea de Stat din Moldova	Organism emitent: Departamentul Managementul Calității
	REGULAMENT PRIVIND FORMAREA PROFESIONALĂ LA CICLUL I, STUDII SUPERIOARE DE LICENȚĂ ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN MOLDOVA	APROBAT de Senatul USM 26 decembrie 2019, proces-verbal nr. 4 Rector, prof. univ. dr. hab. Gheorghe Ciocanu

REGULAMENT
PRIVIND FORMAREA PROFESIONALĂ LA CICLUL I, STUDII SUPERIOARE DE LICENȚĂ
ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN MOLDOVA

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Prezentul Regulament stabilește cadrul normativ ce reglementează procesul de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență, în cadrul Universității de Stat din Moldova.

Art. 2. Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu:

- Codul Educației al Republicii Moldova, Legea nr. 152 din 17.07.2014;
- Ghidul utilizatorului Sistemului European de Credite Trasferabile/ ECTS, 2015;
- Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin HG Nr. 482 din 28.06.2017;
- Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova, aprobat prin HG nr. 1016 din 23.11.2017;
- Regulamentul cu privire la condițiile de ocupare a locurilor cu finanțare bugetară în instituțiile de învățământ superior de stat din Republica Moldova, Anexa la Ordinul ME nr. 748 din 12.07.2013;
- Regulamentul cu privire la mobilitatea academică în învățământul superior, aprobat prin HG nr. 56 din 27.01.2014;
- Regulamentul-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior, Ordinul ME nr. 203 din 19.03.2014;
- Regulamentul-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență, aprobat prin Ordinul ME nr. 1047 din 29.10.2015;
- Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și întregate, Anexa la Ordinul MECC nr. 1625 din 12.12.2019;
- Planul-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate, Anexa la Ordinul MECC nr. 120 din 10.02.2020;
- Carta Universității de Stat din Moldova, aprobată prin decizia Senatului USM din 31.03.2015;
- Regulament cu privire la condițiile de ocupare a locurilor cu finanțare bugetară la USM, aprobat prin decizia Senatului USM din 27.05.2014;
- Regulamentul de aplicare a Sistemului Național de Credite de Studiu la USM, aprobat prin decizia Senatului USM din 25.02.2014;
- Regulament instituțional privind evaluarea randamentului academic, aprobat prin decizia Senatului USM din 15.04.2014;
- Regulament privind lichidarea restanțelor academice ale studenților Universității de Stat din Moldova, aprobat prin decizia Senatului USM din 25.11.2014;
- Regulament cu privire la organizarea stagiilor de practică la ciclul I, studii superioare de licență, ciclul II, studii superioare de masterat, aprobat prin decizia Senatului USM din 26.01.2016.

Art. 3. Procesul de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență reflectă viziunea și misiunea USM privind asigurarea realizării standardelor de calitate în domeniul serviciilor educaționale în formarea inițială a specialiștilor de înaltă calificare pentru economia națională și competitive pe piața muncii internațională.

Art. 4. Procesul de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență se realizează în cadrul Universității de Stat din Moldova (USM) în conformitate cu politica educațională instituțională, cu accent pe orientarea finalităților de studii către cerințele pieței muncii și formarea sistemului de competențe necesar integrării socioprofesionale.

CAPITOLUL II

Organizarea procesului de formare profesională

Art. 5. USM organizează procesul de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență la programele de studii acreditate sau autorizate provizoriu.

Art. 6. USM organizează procesul de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență prin următoarele forme de învățământ:

- a) cu frecvență;
- b) cu frecvență redusă;
- c) la distanță.

Art. 7. Formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță pot fi organizate doar pentru programele de formare profesională de la ciclul I, licență la care se realizează și studii cu frecvență.

Art. 8. La programele de studii din domeniul de formare profesională *0313 Psihologie și 0231 Studiul limbilor*, studiile superioare de licență se organizează doar la forma de învățământ cu frecvență.

Art. 9. USM organizează procesul de formare profesională, în cadrul studiilor superioare de licență, la specialități duble în domeniul general de studiu *011 Științe ale educației*. Durata studiilor la aceste programe este mai mare cu un an.

I. Programele de studii

Art. 10. Programele de studii reflectă concepția și conținutul formării profesionale la ciclul I, studii superioare de licență și sunt actualizate periodic și incluse în oferta educațională a USM.

Art. 11. Programele de studii proiectează traseul de formare profesională al studentului, orientat spre realizarea finalităților de studii și obținerea calificării profesionale.

Art. 12. Programele de studii, realizate în cadrul USM, oferă procesului de formare profesională particularități distincte, determinate de tradițiile științifico-didactice din instituție și experiența școlilor științifice din diverse domenii de cercetare.

Art. 13. Programele de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență, sunt conceptualizate în baza unei abordări curriculare, care reflectă tendințele moderne ale procesului educațional și sunt orientate spre formarea competențelor profesionale solicitate de piața muncii.

II. Programele comune de studii

Art. 14. USM organizează programe comune de formare profesională la ciclul I, licență în colaborare/parteneriat cu alte instituții de învățământ superior naționale sau internaționale. Programele comune de studii superioare reprezintă o formă de colaborare dintre USM și alte instituții de învățământ superior, realizate, de regulă, în cadrul unor consorții.

Art. 15. Un program comun de studii superioare, organizat la USM, presupune că:

- a) instituțiile membre ale consorțiului sunt autorizate provizoriu sau acreditate în țara de origine;
- b) fiecare membru al consorțiului dispune de permisiunea autorităților naționale abilitate în acest scop pentru organizarea programului comun.

Art. 16. Colaborarea în cadrul programelor comune de studii prevede:

- a) elaborarea și aprobarea programului de studii superioare de licență;
- b) organizarea admiterii;
- c) supervizarea academică, conferirea calificării și asigurarea calității.

Art. 17. Acordarea calificării comune și eliberarea diplomei comune se realizează în una din următoarele formule:

- a) o diplomă comună suplimentară la diploma națională;
- b) o diplomă comună emisă de către USM și instituțiile partenere;
- c) o diplomă națională eliberată oficial și un certificat pentru atestarea calificării acordate în comun.

Diplomele și certificatele comune se perfectează în limbile de comunicare stabilite în cadrul parteneriatului și în limba engleză.

Art. 18. Studenții din fiecare instituție participantă la programul comun, realizează câte o perioadă de studii în diferite instituții partenere, dar nu obligatoriu în toate instituțiile consorțiului. Perioada de studii a participanților la program în cadrul instituțiilor sau organizațiilor partenere ale instituției de învățământ superior, constituie o parte substanțială a programului comun (nu mai puțin de 30 de credite). Perioadele de studii și examenele promovate în cadrul instituțiilor partenere sunt recunoscute pe deplin și în mod expres, conform legislației în vigoare.

III. Durata studiilor

Art. 19. Durata studiilor superioare de licență în cadrul USM respectă prevederile regulamentare naționale și instituționale în vigoare și constituie:

- a) în cazul învățământului cu frecvență – 3 ani (pentru programele de 180 credite) și 4 ani (pentru programele de 240 credite);
- b) în cazul învățământului cu frecvență redusă sau la distanță - 4 ani (pentru programele de 180 credite) și 5 ani (pentru programele de 240 credite).

Art. 20. Reducerea duratei studiilor superioare de licență este condiționată de recunoașterea unui anumit număr de credite de studii și poate fi acordată în următoarele condiții:

- a) pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior care solicită o altă specialitate;
- b) pentru absolvenții instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, care își continuă studiile în învățământul superior în același domeniu, cu condiția acumulării a 30 de credite transferabile.

IV. Organizarea studiilor la două specialități, în paralel

Art. 21. În cadrul USM se permite realizarea studiilor superioare de licență, ciclul I, la două specialități, în paralel, doar începând cu anul II de studii de către studenții, care:

- a) au acumulat integral numărul de credite la toate unitățile de curs/ modulele prevăzute în Planul de învățământ pentru fiecare semestru precedent la prima specialitate;
- b) au promovat anul I de studii cu media notelor nu mai mică de 9,00 pentru domeniile social-umanistic și economic și nu mai mică de 8,50 pentru celelalte domenii.

Art. 22. Unitățile de curs/ modulele care coincid în Planurile de învățământ ale celor două specialități se creditează o singură dată.

Art. 23. În cazul studiilor în paralel, studentul poate beneficia de bursă sau de loc bugetar doar pentru specialitatea de bază.

V. Suspendarea și reluarea procesului de studii

Art. 24. Studiile superioare de licență pot fi suspendate pe durate de timp, care cumulate, nu depășesc 3 ani. Suspendarea studiilor se aprobă prin ordinul rectorului USM, în baza cererii personale, însoțită de documentele confirmative, și este permisă în următoarele cazuri:

- a) pierderea capacității de studiu din motive de sănătate;
- b) pierderea capacității de achitare a taxei de studii ca rezultat al unor situații excepționale;
- c) satisfacerea serviciului militar;
- d) participarea în mobilitate academică în baza contractelor individuale;
- e) alte motive prevăzute de cadrul normativ în vigoare.

Art. 25. Suspendarea studiilor superioare de licență este posibilă și prin acordarea concediului academic. Concediul academic poate fi acordat doar după finalizarea a cel puțin două semestre de studii. Durata concediului academic este de 1 an. Nu se acordă concediu academic studenților aflați în situație de exmatriculare.

Art. 26. Studiile superioare de licență pot fi suspendate și în legătură cu exercitarea dreptului persoanei la concediu de maternitate și de îngrijire a copilului, în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

Art. 27. Reluarea studiilor, ca rezultat al suspendării, se face prin ordinul rectorului USM, la cererea personală a studentului, avizată prealabil de către decanul Facultății. Reluarea studiilor se face din semestrul și anul de studii, pentru care studentul a fost promovat, cu recunoașterea rezultatelor anterioare suspendării. La reluarea studiilor, studentul va realiza Planul de învățământ al promoției în care a fost înscris. În cazul existenței diferențelor, studentul este informat despre condițiile și termenele de lichidare a acestora.

CAPITOLUL III

Conținutul procesului de formare profesională

Art. 28. Procesul de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență se realizează în cadrul USM cu aplicarea Sistemului Național de Acumulare și Transfer a Creditelor (ECTS). Unitatea de măsură a proiectării și realizării programului de studii sunt creditele academice. Conform prevederilor regulamentare, un credit este echivalent cu 30 de ore, pentru un semestru academic se alocă 30 de credite de studii (respectiv, 60 de credite pentru un an academic), iar volumul anual de muncă al studentului (contact direct și studiul individual) este de circa 1800 de ore.

Art. 29. În cadrul USM se realizează programe de formare profesională la ciclul I, studii superioare de

licență, cu un număr de 180 sau 240 de credite. Numărul de credite pentru fiecare program de studii este atribuit în corespundere cu Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin HG nr. 482 din 28.06.2017.

Art. 30. Programele de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență sunt elaborate/proiectate de către departamentele de specialitate, în colaborare cu partenerii și beneficiarii, cu specialiștii notorii din domeniile de activitate profesională și angajatorii.

Art. 31. Conținutul procesului de formare profesională este determinat de Cadrul Național al Calificărilor în învățământul superior și reflectat în planurile de învățământ și curricula unităților de curs/ modulelor. Planurile de învățământ sunt aprobate de Senatul USM și coordonate cu Ministerul de resort în conformitate cu cerințele Planului-cadru în vigoare.

Art. 32. Planurile de învățământ și curricula unităților de curs/ modulelor pot fi modificate ca urmare a procesului de evaluare anuală internă cu cel puțin cu trei luni până la începutul anului de studii, cu condiția implementării modificărilor din următorul an de studii.

Art. 33. Procesul de asigurare a calității planurilor de învățământ și curricula unităților de curs/ modulelor este monitorizat de către structurile instituționale ale sistemului de management al calității din cadrul USM: Departamentul Managementul Calității, Consiliul Calității, Comisiile de asigurare a calității - la nivel de facultăți, și responsabilii de asigurare a calității - la nivel de departamente.

Art. 34. Planurile de învățământ constituie obiectul unor monitorizări și evaluări interne anuale, fiind actualizate periodic, în conformitate cu necesitățile pieței muncii și schimbările produse în domeniul de activitate profesională.

Art. 35. Modificările realizate în planurile de învățământ, sunt valabile, de regulă, pentru un parcurs de formare profesională. Schimbările mai frecvente trebuie să fie justificate prin motive obiective, precum: modificări la nivel de politică educațională, apariția unor noi abordări în domeniul științific respectiv, schimbări esențiale în domeniul de activitate profesională. Actualizarea și aprobarea planurilor de învățământ pentru studii superioare licență, se face în perioada ianuarie-martie a anului de studii.

Art. 36. Finalitățile programelor de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență se concretizează în curricula unităților de curs/ modulelor. Programele curriculare sunt documente normativ-reglatorii prin care se asigură realizarea planului de învățământ.

Art. 37. Programele curriculare reflectă concepția formării profesionale inițiale în cadrul USM și constituie suportul normativ-didactic al organizării procesului de formare a specialiștilor pentru diverse ramuri ale economiei naționale. Curricula unităților de curs/modulelor stabilește joncțiunea dintre finalități, conținuturi și tehnologia didactică.

Art. 38. Programele curriculare sunt orientate spre realizarea finalităților procesului de formare profesională inițială, spre formarea unui sistem de competențe care îi vor asigura absolventului o integrare profesională de succes pe piața muncii.

Art. 39. Programele curriculare stabilesc coraportul dintre aspectul teoretic și practic al formării profesionale (coraportul dintre diverse forme de organizare a procesului de învățământ: curs, seminar, laborator). Modulul va fi format din două discipline conexe, încadrate într-o unitate didactică în baza

unor afinități de conținut. Modulul trebuie să aibă un caracter integrator, astfel încât elementele constitutive, să funcționeze după principiul continuității, consecutivității și complementarității, să genereze situații complexe de învățare și evaluare a unor competențe profesionale.

Art. 40. Disciplinele și modulele din planul de învățământ, vor avea o pondere relativ egală, exprimată în ore și credite academice, din considerentul abordării curriculare, orientate spre formare de competențe; ponderii rezultatelor în nota medie a studentului; organizării eficiente a procesului didactic, inclusiv a bunei organizări a sesiunilor de examinare.

Art. 41. Curricula unităților de curs are următoarea structură:

- ✓ preliminarii, care reflectă, concepția disciplinei/ modulului, rolul acesteia în programul de formare profesională;
- ✓ administrarea disciplinei/ modulului, care reflectă corelația dintre conținut, timpul acordat studiului disciplinei/ modulului (numărului de ore contact direct și lucrul individual) formele de organizare a procesului didactic, responsabilul de disciplină etc.;
- ✓ tematica și repartizarea orientativă a orelor de curs/ seminar/ laborator;
- ✓ competențele profesionale, selectate din Standardul de Calificare în învățământul superior, ce demonstrează implicațiile disciplinei/ modulului în obținerea calificării. Deoarece competențele au un caracter integrator, una și aceeași competență se poate regăsi în curricula mai multor discipline;
- ✓ finalitățile de studii, care reflectă rolul curriculum-ului în acumularea de cunoștințe, abilități, atitudini, competențe. Procesul de studii realizat în cadrul USM, este orientat spre atingerea finalităților de studii, cu diferit grad de complexitate (cunoaștere, aplicare, integrare);
- ✓ obiectivele de referință în relație cu unitățile de conținut, care constituie suportul conceptual-metodic al procesului didactic și reflectă sarcinile didactice pe cele trei niveluri de complexitate;
- ✓ sarcini pentru lucrul individual ghidat de profesor, cu indicarea produsului final și a modalităților de realizare;
- ✓ sugestii metodologice de predare-învățare-evaluare ;
- ✓ bibliografie recomandată.

Art. 42. Curricula unităților de curs sunt elaborate de către titularii de curs și aprobate în cadrul ședințelor departamentelor și a Consiliului Facultății din luna august. Prevederile curriculare servesc drept reper conceptual și metodic în proiectarea procesului de studii și evaluarea rezultatelor academice. Orice unitate de curs, inclusă în planul de învățământ (disciplină, modul, stagiul de practică), trebuie să dețină suport curricular. Titularul de disciplină poate contribui la asigurarea suportului curricular, prin lucrări metodice proprii.

Art. 43. Numărul de ore prevăzut pentru fiecare unitate de curs/ modul, precum și repartizarea acestora pentru activități teoretice, practice, de laborator, lucru individual etc. sunt determinate de departamente, reieșind din specificul unității de curs/ modulului și finalitățile de studii pentru domeniul dat.

Art. 44. Corelările și condiționările între unitățile de curs/ module (determinarea consecutivității studierii lor, repartizarea numărului de ore pentru fiecare pe ani de studii și semestre) se decid de către facultăți, ținându-se cont de legăturile interdisciplinare.

Art. 45. Metodologia de corelare a orelor contact direct și ore de lucru individual în cadrul studiilor superioare de licență se stabilește în funcție de domeniul de formare profesională, finalitățile programului de studii, specificul unităților de curs ș.a. elaborată la nivel de departament și facultate și aprobată de Senatul USM. Raportul dintre orele contact direct și orele de lucru individual, în planurile de învățământ pentru ciclul I, studii superioare de licență, este, de regulă, de 1: 1.

Art. 46. Planurile de învățământ sunt conceptualizate ținându-se cont de specificul facultăților și a domeniilor de formare profesională. Se recomandă structurarea planului de învățământ astfel, încât într-un semestru să fie planificate 5-6 unități de curs/ module, iar o unitate de curs/ modul să fie cuantificate în mediu cu 4-6 credite pentru ciclul I, licență.

Art.47. Creditele se acumulează pe parcursul anilor de studii pentru obținerea titlului de licențiat într-un domeniu de formare profesională. Pentru învățământul cu frecvență redusă și la distanță numărul de credite alocat pentru fiecare disciplină este identic cu cel de la învățământul cu frecvență.

Art. 48. Studiul individual al studentului ghidat de profesor este un aspect conceptual al formării profesionale în învățământul superior și este reflectat în conținuturile programului de studii. Strategia lucrului individual este elaborată și actualizată anual de către titularul unităților de curs în conformitate cu cerințele/ recomandările stabilite de departamentul de specialitate și de structurile instituționale de management al calității.

Art. 49. Studiul individual al studentului ghidat de profesor include studiul materialelor suplimentare din cadrul unității de curs/ modulului, consultații suplimentare pentru studenții cu o reușită scăzută, care întâmpină dificultăți în înțelegerea și la realizarea sarcinilor de studii, organizarea activităților didactice cu utilizarea diverselor forme interactive, inclusiv a discuțiilor, eseurilor, referatelor, rapoartelor, portofoliilor, studiilor de caz, elaborate de către studenți etc. Produsele lucrului individual trebuie să aibă, de regulă, un caracter aplicativ și să stimuleze lucrul în echipă. Stocarea produselor lucrului individual, în format electronic sau pe suport hârtie, se face la departamentul de specialitate pentru o perioadă de circa 6 luni.

Art. 50. În cazul studenților cu cerințe educaționale speciale, procesul de formare profesională se va realiza în baza unor planuri individualizate de învățământ, elaborate și discutate în cadrul Consiliului Facultății și aprobate de Senatul USM.

Art. 51. Procesul de asigurare a calității suportului curricular este monitorizat de către structurile instituționale ale sistemului de management al calității din cadrul USM: Departamentul Managementul Calității, Consiliul Calității, Comisiile de asigurare a calității și responsabilii de asigurare a calității la nivel de departamente. În vederea sporirii calității studiilor, precum și a interactivității dintre profesor și student, USM susține realizarea activităților didactice atât prin modalități tradiționale, cât și prin utilizarea platformelor electronice.

CAPITOLUL IV

Planificarea procesului de formare profesională

Art. 52. Planificarea procesului de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență se realizează în baza Planurilor de învățământ, elaborate pentru programele de studii/ domeniile de formare profesională și aprobate în conformitate cu prevederile Planului-cadru.

Art. 53. Anul academic, pentru ciclul I, studii superioare de licență, este constituit din două semestre relativ egale, care includ două sesiuni de examene, stagiile de practică și vacanțe. Durata unui semestru constituie 15 săptămâni de studii.

Art. 54. La USM, de regulă, anul universitar începe la 1 septembrie și se finalizează la 30 august, cu excepția ultimului an de studii.

Art. 55. Calendarul universitar al procesului de studii este o componentă obligatorie a Planurilor de învățământ și include:

- a) repartizarea activităților didactice pe ani și semestre;

- b) termene și durata semestrelor;
- c) graficul mobilității academice (în cazul programelor comune de studii);
- d) termenele și durata stagiilor de practică;
- e) termenele și durata sesiunilor de examene, de lichidare a restanțelor, inclusiv vacanțele.

Art. 56. Calendarul academic pentru următorul an de studii se aprobă de Senatul USM la ședințele din mai – iunie. Fiecare facultate din cadrul USM, poate adapta calendarul academic la specificul procesului de studii din domeniu, fără a depăși prevederile regulamentare de principiu.

Art. 57. Modul de organizare semestrială și săptămânală a procesului de studii în semestru este reflectat în *Orarul activităților didactice*, aprobat de către decanul facultății și coordonat cu Prorectorul pentru activitatea didactică la începutul semestrului. *Orarul activităților didactice* va fi introdus în sistemul informațional CRD al USM.

Art. 58. Orarul activităților didactice se întocmește în conformitate cu planul de învățământ și va ține cont de particularitățile organizării studiilor pe forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță.

Art. 59. Orarul activităților didactice se afișează cu cel puțin 10 zile înainte de începutul fiecărui semestru pe avizierul facultății și pe pagina Web a Instituției/facultății.

Art. 60. Disciplinele din orar vor fi repartizate pe zile, alternând în mod succesiv orele teoretice cu cele practice în vederea asigurării distribuirii uniforme a activității individuale a studentului. Nu se recomandă ca într-o zi să fie planificate ore curs și ore practice la aceeași disciplină sau doar ore teoretice/ prelegeri, doar ore practice/ seminare, laboratoare.

Art. 61. Durata orelor academice, organizate în module, este de 90 min., iar durata pauzelor este de 15 min. O zi de muncă nu va depăși 6-8 ore academice de contact direct cu studenții.

Art. 62. Grupele academice de la ciclul I, studii superioare de licență sunt formate din circa 25 studenți. Excepțiile sunt acceptate de către Senatul USM, în rezultatul echilibrării numărului de studenți cu numărul de grupe și serii academice în cadrul facultății.

Art. 63. În fiecare semestru, studentul va acumula 30 de credite, echivalente cu 900 de ore de contact direct și ore de lucru individual. Planificarea intensității studierii lor pe parcursul semestrului se realizează de către departament/ facultate, reieșind din ponderea unității de curs/ modulului în formarea competențelor profesionale, cât și din faptul că norma săptămânală a studentului nu poate să depășească 30-32 ore de contact pentru ciclul I, licență.

CAPITOLUL V

Admiterea la studii

Art. 64. Admiterea studenților la programele de formare profesională, ciclul I studii superioare de licență, se efectuează prin ordinul Rectorului USM, în conformitate cu Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, aprobat anual de MECC, și cu Metodologia desfășurării concursului de admitere la studii superioare de licență (ciclul I), aprobată anual de către Senatul USM.

Art. 65. Admiterea studenților la programele de formare profesională, ciclul I studii superioare de licență se organizează în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al

specialităților în învățământul superior. Pentru a obține și păstra calitatea de student solicitantul trebuie să inițieze și să parcurgă complet:

- a) Procedura de înmatriculare / reînmatriculare într-un program de studii;
- b) Procedura de promovare de la an la an.

Art.66. Concursul de admitere la studii superioare de licență are loc în baza mediei de concurs, care se calculează în baza rezultatelor academice obținute de către candidat în învățământul preuniversitar, sau alte studii ce permit accesul la concurs. Metodologia de calculare a mediei de concurs pentru admiterea la ciclul I, studii superioare de licență, este stabilită anual de către Senatul USM.

Art. 67. Admiterea la studii superioare de licență se face în baza :

- a) locurilor cu finanțare din bugetul de stat;
- b) locurilor cu taxă de studii achitate de către persoane fizice și juridice.

Art. 68. Candidații au posibilitatea de a se înscrie concomitent la studii superioare de licență la mai multe programe de studii, dar vor fi înmatriculați la un singur program, din cele pentru care au optat.

Art. 69. Înmatricularea studenților care au primit acceptul pentru mobilitate academică în cadrul USM se face în anul de studii și la programul de formare profesională pentru care au primit aprobare prin cererea de mobilitate.

Art. 70. Înmatricularea studenților străini se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la studiile străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, aprobat prin HG nr. 504 din 04.07.2017, precum și cu prevederile instituționale.

CAPITOLUL VI

Contractele de studii

Art. 71. Raporturile academice, financiare și sociale ale studentului cu USM sunt prevăzute în contractul de studii, pe care îl semnează ambele părți cel târziu până la data de 15 septembrie. Acordurile adiționale, încheiate pe parcursul anilor de studii, vor fi atașate la contractul de bază.

Art. 72. Contractul anual de studii este documentul de bază în procesul de acumulare a creditelor de studiu, care facilitează identificarea traseului individual de formare al studentului. Studentul va decide unitățile de curs/ modulele la liberă alegere din planul de învățământ, respectând condiționările acestuia. La completarea Contractului anual de studii studentul va fi ghidat de un coordonator/ profesor îndrumător delegat de facultate. Semnarea contractului se va face în perioada 1-30 mai pentru studenții anului II-III (IY-VI) și 01-15 septembrie pentru studenții anului I.

Art. 73. Studenții se pot informa cu privire la unitățile de curs/ modulele la liberă alegere/ de formare psiho-pedagogică, prevăzute în planul de învățământ și propuse pentru anul următor de studii, accesând site-ul USM și al facultăților. În cazul în care, la un curs la liberă alegere/ de formare psiho-pedagogică, pentru care a optat studentul, nu poate fi constituită o formațiune/ grupă de studii, acesta este obligat să opteze pentru un alt curs. În acest caz, Contractul anual de studii va fi modificat în termen de cel mult 2 săptămâni.

Art. 74. În cazurile de mobilitate academică, pe plan național și internațional, studentul implicat în mobilitate va semna Contractul de studii de tip ECTS. Acesta cuprinde lista unităților de curs sau a modulelor pe care studentul le-a selectat pentru a fi studiate cu indicarea titlului, codului și numărului

de credite ECTS în instituția-gazdă.

Art. 75. Contractul de studii de tip ECTS, împreună cu extrasul din carnetul de note/ din foaia matricolă obținute la finalizarea unităților de curs, garantează transferul de credite pentru unitățile de curs/modulele realizate de student în instituția-gazdă. Echivalarea și recunoașterea academică a numărului de credite la revenirea studentului din mobilitate se face de către Comisia specializată, responsabilă de realizarea procedurii de recunoaștere și echivalare a perioadei de studii efectuate în străinătate, din cadrul Facultății, în conformitate cu actele normative în vigoare.

Art. 76. Contractele pentru realizarea stagiilor de practică sunt încheiate între USM și studenții practicanți cu instituțiile-bază de practică în conformitate cu Regulamentul în vigoare.

Art. 77. Contractele privind plasarea în câmpul muncii a absolvenților sunt încheiate cu scopul determinării tinerilor specialiști din domeniul științe ale educației, care și-au făcut studiile cu finanțare de la bugetul de stat, să se prezinte la locurile de muncă conform repartizării, în condițiile prevăzute prin hotărâre de Guvern.

CAPITOLUL VII

Evaluarea rezultatelor învățării și competențelor

Art. 78. În cadrul USM evaluarea rezultatelor academice, reflectă concepția învățământului superior, axat pe formarea de competențe. Activitatea de învățare a studentului, inclusiv studiul individual, finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate pe parcursul semestrelor de studii.

Art. 79. Planurile de învățământ prevăd tipurile și formele de evaluare a cunoștințelor teoretice, capacităților și a deprinderilor practice atât pentru evaluările curente (testare, eseu, referat, studii de caz (individual sau în grup), raport asupra practicii etc., cât și pentru evaluările finale: examinare orală, examinare în scris, examinare combinată, teză/ proiect de cercetare.

Art. 80. Cadrele didactice, implicate în formarea profesională, trebuie să realizeze toate tipurile de evaluare: inițială-diagnostică, continuă-formativă, finală-sumativă. Evaluările pot fi realizate prin îmbinarea formelor oral, scris, on-line. La determinarea modalității de evaluare se va ține cont de structura unității de curs, volumul și durata studierii acesteia.

Art. 81. Evaluarea rezultatelor învățării la studii superioare de licență se face cu note de la "10" la "1", la care se aplică și scala de notare cu calificative recomandate în Sistemul European de Credite Transferabile (A, B, C, D, E, F) pentru completarea suplimentului la diplomă și facilitarea mobilității academice. Studenții sunt informați, la începutul semestrului, despre conținuturile curricula unităților de curs/ modulelor, despre criteriile, formele și modalitățile de evaluare la fiecare disciplină.

Art. 82. Pe parcursul semestrului, se organizează două evaluări curente, care definitivează situația intermediară a reușitei studentului. Evaluările curente se efectuează în cadrul orelor practice, de laborator, prin diverse modalități stabilite de către titularul de curs. Rezultatele evaluărilor curente se înscriu în registrul grupei academice și se iau în considerație la evaluările finale semestriale, având o pondere medie de 60 la sută din nota finală la unitatea de curs/ modulul respectiv. La învățământ cu frecvență redusă, evaluarea curentă se realizează în cadrul orelor de contact direct, având o pondere de 50 la sută din nota finală.

Art. 83. Nota semestrială a studentului este calculată în baza notelor de la testările realizate pe parcursul semestrului, notei pentru produsul final al lucrului individual și notelor obținute în timpul seminarelor, activităților de laborator. Ponderea tuturor componentelor, inclusiv cea pentru lucrul

individual al studentului, este aprobată de către Consiliul Facultății. Nota finală la unitatea de curs/modul însumează rezultatul evaluărilor curente (media evaluărilor curente din cadrul seminarelor, media evaluărilor obligatorii sumative, evaluarea lucrului individual al studentului) și nota obținută la examen. Rezultatul evaluărilor curente constituie 60 % din nota finală, iar nota de la examen - 40%.

Art. 84. Sunt admiși la evaluările finale semestriale doar studenții, care au realizat integral cerințele pentru unitatea de curs respectivă. Studentul, a cărui medie este mai mică de "5" sau care a înregistrat restanță/ notă negativă, cel puțin, la o testare, lucrul individual ș.a. nu este admis la examenul de finalizare a unității de curs/ modulului respectiv. În cazul absenței de la testări sau a obținerii unei note mai mici de "5", studentul poate recupera restanțele acumulate în cadrul consultațiilor săptămânale pe parcursul semestrului.

Art. 85. Studenții care au fost în imposibilitate de a participa la evaluările periodice din motive întemeiate (boală, competiții, concursuri ș.a.) vor susține sesiunea conform unui orar individual aprobat de decanul Facultății.

Art. 86. Evaluările finale semestriale pot fi susținute oral, scris, combinat, sau prin utilizarea platformelor electronice. Numărul de examene susținute oral nu poate depăși o jumătate din numărul total de examene din sesiune. Forma de susținere a examenelor se aprobă de Consiliul Facultății, la propunerea departamentului de specialitate și se anunță studenților la începutul semestrului.

Art. 87. Evaluările finale semestriale ale rezultatelor academice se efectuează prin aplicarea testelor instituționale sau clasice. Atât evaluările în scris, cât și cele orale se vor realiza în baza sarcinilor cu nivel de complexitate diferit.

Art. 88. Orarul sesiunii de examene este întocmit de către decanat și se aprobă de către Prorectorul pentru activitatea didactică. Examenele pot fi susținute numai în cadrul sesiunilor de examinare programate conform Calendarului academic al activităților didactice. *Orarul sesiunilor de examinare* va fi introdus în sistemul informațional CRD al USM.

Art. 89. Studentul înmatriculat la forma de învățământ cu frecvență poate susține examen la o singură unitate de curs/modul într-o zi, iar intervalul între 2 examene succesive trebuie să fie de minim 2 zile. La învățământul cu frecvență redusă sau la distanță examenele pot fi organizate compact sau în paralel cu activitățile didactice.

Art. 90. Subiectele pentru examene sunt elaborate de către responsabilul de unitatea de curs, discutate și aprobate la ședința departamentului. Subiectele se aduc la cunoștință studenților cu o lună înainte de sesiune. În baza subiectelor aprobate, sunt elaborate teste de examinare respectând cele trei niveluri de complexitate. Testele sunt prezentate pentru aprobare șefului de departament cu o săptămână înainte de examen. Evaluarea probelor se face în baza baremului de notare, inclus în test.

Art. 91. Timpul destinat pregătirii răspunsului pentru susținerea examenului oral va fi de cel puțin 30 minute, iar timpul necesar realizării probei scrise va fi de 3 ore academice. Rezultatele evaluărilor vor fi anunțate studenților timp de 48 de ore. Studentul poate solicita reevaluarea lucrării prin cererea de contestație depusă la decanatul Facultății timp de 24 de ore din momentul anunțării notei.

Art. 92. În cazul depunerii cererii de contestație, departamentul de specialitate creează o comisie de reevaluare, alcătuită din cel puțin 3 membri, unul dintre care este titularul unității de curs. Reevaluarea rezultatelor are loc timp de 48 ore din momentul constituirii comisiei. Decizia comisiei este definitivă și nu poate fi contestată.

Art. 93. În cazul în care studentul a acumulat restanțe, acesta are dreptul să le lichideze în sesiunea de recuperare. Condițiile de admitere la sesiunea suplimentară/ de recuperare sunt aceleași ca și la sesiunea ordinară. Pentru susținerea de recuperare se poate constitui, la cererea cadrului didactic titular

de curs sau a studentului, o comisie de examinare formată din trei persoane. Comisia se aprobă de către decanul facultății. În componența comisiei va fi inclus și cadrul didactic responsabil de disciplină.

Art. 94. Pentru studenții, care nu au susținut sesiunea ordinară în termen din motive întemeiate (caz de boală, participare la competiții sau concursuri republicane și internaționale etc.) și au prezentat documente justificative (certIFICATE medicale, hotărâri, ordine, dispoziții etc.) la Departamentul Studii după cel mult 3 zile de la închiderea certificatului medical, încheierea competițiilor sau concursurilor republicane și internaționale etc., se prelungește sesiune ordinară/ de recuperare în baza cererii vizate de decanul Facultății.

Art. 95. În cazul în care nu a reușit acumularea creditelor restante în cele două sesiuni de recuperare, studentul poate să susțină restanțele în sesiunea de promovare, care se organizează în ultimul semestru al perioadei de studii (luna aprilie). În sesiunea de promovare, studentul poate fi admis doar după ce a realizat orele de sinteză, pe parcursul cărora, a depășit, sub ghidarea profesorului, dificultățile de realizare a finalităților curriculare. Studentul este obligat să promoveze toate evaluările prevăzute de planul de învățământ.

Art. 96. Studenții care își fac studiile după programe individuale, aprobate de către Departamentul Studii pot recupera deficitul de credite conform unui orar individual elaborat de către decanul facultății.

Art. 97. Proiectul de cercetare (teza de an) este o formă de evaluare obligatorie în cadrul studiilor superioare de licență. Proiectul de cercetare se planifică, de regulă, la disciplinele de specialitate din anul II de studii (pentru programele de 180 credite) și din anii II-III de studii (pentru programele de 240 credite). Cerințele pentru elaborarea și evaluarea proiectelor de cercetare sunt stabilite de către departamentul de specialitate și aprobate de Consiliul Facultății. Susținerea proiectelor de cercetare se realizează cu cel puțin o săptămână înainte de începerea sesiunii de examene în fața unei comisii constituite din 3 membri ai departamentului de specialitate.

Art. 98. Rezultatele evaluărilor realizate în cadrul unităților de curs/ modulelor sunt înscrise, la finalizarea semestrului de studii, în borderourile eliberate de decanul pentru fiecare unitate de curs/ modul, în carnetul de note și în sistemul informațional al USM. Veridicitatea informației despre rezultatele academice ale studentului, se stabilește conform bazei de date și a borderoului.

Art. 99. Borderoul este completat de către titularul unității de curs/ modulului și conține următoarele elemente:

- a) Nota semestrială a unității de curs/ modulului, care constituie 60% (în cazul formei de învățământ cu frecvență redusă – 50%) din nota generală.
- b) Nota obținută la examenul de finalizare a unității de curs/ modulului;
- c) Nota generală pentru unitatea de curs/ modulului respectiv (care se calculează ca medie a notelor enumerate la punctul a), înscrisă cu cifre arabe (număr cu două zecimale) și cu litere;
- d) Echivalentul notei generale în scala ECTS;
- e) Numărul de credite acumulat pentru unitatea de curs/ modulul respectiv;
- f) Semnătura titularului unității de curs/ modulului.

Art. 100. Nota minimă de promovare este nota "5". Examenul se consideră susținut în cazul în care studentul a obținut o **notă de promovare**. Rezultatele evaluărilor se înscriu în borderouri în modul următor: în cazul în care studentul nu este admis la examen, în dreptul numelui studentului se indică "nu este admis" (n/a), iar dacă studentul a absentat de la examen, se va scrie „nu s-a prezentat” (n/p).

Art. 101. Nota generală pentru unitatea de curs/ modulului respectiv este înscrisă de către titularul cursului și în carnetul de note. În carnetul de note se trec numai notele de promovare și calificativul

„admis”, fixându-se numărul de credite de studii atribuite unității de curs/ modulului. Nota se va înscrie cu cifre arabe (9, 7, 5) și cu litere (nouă, șapte, cinci).

Art. 102. Studentul anului terminal, poate solicita *mărirea notei* la cel mult 2 unități din planul de învățământ. Pot solicita mărirea notei doar studenții, care au acumulat integral numărul de credite pentru anii de studii și o medie de cel puțin de 9,00 pentru anii de studii din anii precedenți pentru programele de studii din domeniile socio-umanistice și științe economice sau o medie de 8,50 pentru celelalte programe de studii.

Art. 103. Dacă în timpul examenului din sesiunea ordinară sau la examenul de finalizare a studiilor, studentul a demonstrat un comportament neadecvat normelor etice (comportament care a cauzat situații de conflict, plagiat, comportament indecent, atitudine incorectă față de profesor sau colegi etc.), examinatorul/ examinatorii, au dreptul să-i ceară studentului să părăsească sala în conformitate cu Codul de etică și integritate academică al USM, iar examenul va fi considerat nepromovat.

CAPITOLUL VIII

Organizarea examenului de finalizare la ciclul I, studii superioare de licență

Art. 104. Examenele de finalizare a studiilor superioare de licență la USM, se realizează printr-o probă de examinare cu caracter integrat și prin susținerea tezei de licență și eliberarea diplomei de studii.

Art. 105. Examenele de finalizare a studiilor superioare de licență se organizează și se desfășoară în conformitate cu Regulamentul-cadru aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Art. 106. Forma de evaluare finală a studiilor de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență se stabilește de Senatul USM, la propunerea Consiliilor Facultății USM.

Art. 107. La examenul de finalizare a studiilor superioare de licență sunt admiși studenții, care au realizat integral planul de învățământ și au obținut creditele aferente tuturor unităților de curs/modulelor obligatorii și opționale urmate. Ordinul de admitere a studenților la examenul de licență este întocmit de decanul facultății, coordonat cu Departamentul Studii și aprobat de către Rectorul USM cu o lună înainte de începerea examenului de licență.

Art. 108. Probele pentru examenul de licență și termenele de susținere a tezei de licență sunt stabilite prin planurile de învățământ și aprobate de către Senatul USM. Probele examenului de licență pot fi susținute în scris, oral, combinat, asistate de calculator, în funcție de specificul domeniului de formare profesională/ specialității și în conformitate cu cerințele cadrului normativ în vigoare. Orice modificare a probelor și a termenelor de susținere a examenului de licență se va realiza doar în cazuri excepționale prin decizia Senatului USM. Studenții sunt anunțați cu cel puțin 6 luni înainte de începerea examenului de licență despre orice modificare a probelor sau a termenelor.

Art. 109. Subiectele pentru examenul de licență sunt formulate în cadrul departamentelor de specialitate, în baza planurilor de învățământ și curricula unităților de curs. Subiectele se aprobă la ședința departamentului de specialitate cu o lună înainte de susținerea primei probe. Modelul testului de evaluare a examenului de licență se aprobă de către Consiliul facultății, în coordonare cu Departamentul Managementul Calității cu cel puțin o lună înainte de examen. Varianta finală a testelor de evaluare a examenului de licență se elaborează de către departamentul de specialitate, este semnată de către decanul facultății și prezentată (în plicuri sigilate și ștampilate) la Secția Organizare și Evidență, Sectorul de eliberare a actelor de studii cu 15 zile înainte de proba examenului de licență.

Art. 110. Orarul examenelor de licență este întocmit de decanat și aprobat de Rectorul USM cu o lună înainte de susținerea primei probe. Timpul destinat probei scrise la examenul de licență este de 3 ore academice. Pentru susținerea tezei de licență se acordă 30 min.

Art. 111. Tematica tezelor de licență este elaborată de către titularii unităților de curs, discutată la departamente și aprobată de Consiliul facultății. În cazul instruirii concomitente în două domenii înrudite, examenul de licență va include două probe la unitățile de curs/ modulele de specialitate. Proiectul (teza) de licență se realizează în domeniul de formare profesională/ specialitatea de bază.

Art. 112. Comisiile pentru examenul de licență sunt constituite pe domenii de formare profesională/ specialități, în următoarea componență: președinte, vicepreședinte, doi membri ai comisiei (examinatori) și secretar.

Art. 113. Președinții comisiilor pentru examenul de licență sunt numiți prin Ordinul Rectorului USM din rândul specialiștilor în domeniul respectiv (profesori universitari și conferențieri universitari, cercetători științifici, specialiști practicieni, personalități notorii în domeniu, care nu activează în cadrul USM).

Art. 114. În calitate de vicepreședinți pot fi numiți șefii departamentelor de specialitate sau alte cadre didactice din cadrul departamentului, care au titlu științifico-didactic de profesori/ conferențieri universitari. Din componența comisiilor pot face parte și profesorii/ conferențierii din alte instituții de învățământ superior sau cercetătorii științifici de înaltă calificare ai instituțiilor de cercetare și inovare, personalități notorii în domeniu.

Art. 115. Lista nominală a membrilor Comisiei pentru examenul de licență este aprobată prin ordinul Rectorului USM cu o lună înainte de începerea examenului de licență. Durata activității zilnice a Comisiei nu va depăși 6 ore astronomice. Orele de activitate a membrilor Comisiei se includ în evidența orelor departamentului și în norma didactică a persoanelor respective.

Art. 116. Lucrările scrise se codifică la începutul examenului de licență și se decodifică numai după încheierea acțiunii de verificare a tuturor lucrărilor și după trecerea lor pe lista de examinare în dreptul cifrului/ codului respectiv în prezența membrilor Comisiei. Decizia cu privire la acordarea notei se ia în cadrul ședinței închise a Comisiei pentru examenul de licență prin vot deschis sau secret, cu o majoritate de voturi simplă. În cazul diferențelor în evaluare, se va face media aritmetică a notelor acordate, iar zecimile din media aritmetică se vor rotunji în folosul candidatului. Rezultatele se comunică studenților în aceeași zi, după ședința Comisiei pentru examenul de licență.

Art. 117. Susținerea proiectului/ tezei de licență are loc în ședința deschisă a Comisiei în prezența a cel puțin 2/3 din numărul de membri.

Art. 118. Rezultatele examenelor de licență se apreciază cu note de la 10 – la 1. Nota minimă de promovare a unei probe este „5”. Notele obținute de candidat se reflectată în procesul-verbal al Comisiei pentru examenul de licență, în foaia matricolă și în Suplimentul la diplomă.

Art. 119. Absolvenții, care nu au susținut sau nu au promovat examenul de licență, se pot înscrie într-o sesiune ulterioară a examenului de licență la USM, în vederea susținerii acestuia. Examenul de licență poate fi susținut de cel mult două ori în decursul a cinci ani de la absolvire.

Art. 120. Lucrările Comisiei pentru examenul de licență sunt consemnate în procese-verbale, care, sunt semnate de președintele și membrii Comisiei și se păstrează în arhiva USM.

Art. 121. Președintele Comisiei pentru examenul de licență informează Consiliul facultății despre rezultatele organizării și desfășurării examenului de licență. Raportul Președintelui, care include analiza

cantitativă și calitativă a promoției de absolvenți ai programului de formare profesională, precum și un set de recomandări, se prezintă la Departamentul Studii al USM.

CAPITOLUL IX

Promovarea în următorul an de studii

Art. 122. Sunt promovați în următorul an de studii, studenții, care au acumulat pe parcursul anului universitar numărul integral de credite de studiu, prevăzut de Planul de învățământ pentru anul respectiv, cât și de Contractul anual de studii.

Art. 123. Studenții de la forma de învățământ cu frecvență care au acumulat în anul curent de studii un număr de minim 40 de credite de studiu, precum și studenții de la formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță care au acumulat minim 65% din numărul total de credite de studiu prevăzute pentru anul respectiv pot fi înscriși în următorul an de studii, cu condiția acumulării creditelor restante pe parcursul anului în care au fost înscriși, în caz contrar, aceștia vor fi propuși spre exmatriculare.

Art. 124. Studenții care au acumulat pe parcursul anului de studii un număr mai mic de 40 de credite de studiu sau, mai mic de 65% în cazul studiilor cu frecvență redusă sau la distanță, vor fi propuși spre exmatriculare.

Art. 125. Studenții propuși spre exmatriculare din cauza nereușitei academice pot solicita repetarea semestrului sau a anului de studii, cu achitarea taxei de studiu pentru unitățile de curs restante. În cazul repetării anului de studii, unitățile de curs promovate anterior nu se repetă.

CAPITOLUL X

Exmatricularea de la studii

Art. 126. Exmatricularea de la studii este prerogativa decanului facultății și se face prin ordinul Rectorului, determinând pierderea calității de student.

Art. 127. Sunt pasibili de exmatriculare studenții care:

- a) au acumulat un deficit de credite de studii mai mare de 20;
- b) au absențe nemotivate la 1/3 din numărul de ore contact direct prevăzute în planul de învățământ
- c) pentru încălcări grave a Cartei universitare și Codului de etică și Integritate Academică al USM;
- d) din motive de sănătate;
- e) din cauza fraudării probelor de examinare;
- f) pentru neachitarea taxei de studii;
- g) din proprie inițiativă.

Art. 128. În cazul exmatriculării, studentul prezintă Foaia de lichidare, prin care se atestă că nu are datorii față de USM, după care instituția îi eliberează Extrasul de note/ Extrasul din foaia-matricolă (adeverința academică), cu excepția studenților exmatriculați din anul I de studii, și actele de studii depuse la admitere.

Art. 129. Studenții exmatriculați sau au pierdut calitatea de student, dar care au promovat cel puțin anul I de studii, pot fi, la solicitare, înmatriculați la studii în bază de taxă. Rectorul poate aproba restabilirea, la propunerea decanului, care determină restabilirea studentului pe segmentul traseului academic, în dependență de achizițiile academice anterioare, raportate la planul de învățământ după care își va urma studiile. Studentul își recapătă statutul de student, doar după emiterea ordinului de restabilire, semnat de către Rectorul USM.

Art. 130. La decizia Comisiei de etică și a Senatului USM, studenții, care au fost exmatriculați în baza fraudării examenelor sau comiterii unor încălcări ale Cartei Universitare, nu vor fi restabiliți la studii.

Art. 131. Persoanele exmatriculate din USM pot fi restabilite la studii, indiferent de forma de învățământ. Nu pot fi restabiliți studenții care au fost exmatriculați la anul I de studii, cei care au comis încălcări grave ale Cartei Universitare, Codului de Etică și Integritate Academică și Regulamentelor USM.

CAPITOLUL XI

Transferul academic

Art. 132. Studenții USM pot solicita transferul la o altă instituție de învățământ superior sau studenții altor instituții de învățământ superior pot solicita transferul la USM, cât și de la o facultate - la alta, de la un program de studii - la altul, de la o formă de învățământ la altă formă de învățământ în cadrul USM.

Art. 133. Transferul se poate realiza în baza cererii studentului, prin ordinul Rectorului USM sau a rectorului instituției în care acesta urmează a fi transferat, cu acordul decanului Facultății. La cerere se anexează obligatoriu Extrasul de note/ Extrasul din foaia matricolă și avizul rectorului instituției din care se face transferul.

Art. 134. Transferul studenților din/ în USM se face în următoarele condiții:

- a) începând cu anul II de studii;
- b) doar după finalizarea anului de studii, dar nu mai târziu de data de *01 octombrie* al noului an de studii și se face cu acordul celor două Facultăți/ Universități în următoarele condiții:
- c) doar de la o specialitate la altă specialitate din același domeniu de formare profesională sau de la un domeniu de formare profesională înrudit;
- d) prin respectarea criteriilor de performanță profesională stabilite de fiecare instituție/ facultate;
- e) doar pe locurile disponibile, în limita cotei de înmatriculare în anul respectiv;
- f) doar dacă numărul creditelor de diferență nu este mai mare de 20.

Art. 135. Studentul poate depune cererea de transfer după susținerea sesiunii de vară, în cazul în care este declarat promovat în următorul an de studii, în conformitate cu planul de învățământ și respectă criteriile de performanță stabilite de fiecare facultate/ instituție.

Art. 136. Cererile de transfer vor conține, în mod obligatoriu, avizele favorabile ale rectorului/ decanului din instituția de bază și instituția la care pleacă studentul și va fi însoțită de următoarele anexe:

- a) transcripția notelor;
- b) extrasul din Foaia-matricolă de model instituțional.

Art. 137. Transferul creditelor de studiu se va realiza doar în baza acordului mutual dintre instituții și a contractului de studii al studentului, încheiat cu instituția receptoare și în concordanță cu regulamentul în vigoare.

Art. 138. În cazul transferului de la o formă de învățământ la alta în cadrul aceleiași facultăți sau de la o facultate la alta în cadrul aceleiași instituții, transferul se poate aproba la același an de studii cu avizele pozitive ale decanilor, prin acordul Rectorului USM.

Art. 139. Transferul studenților de la facultăți din același domeniu de studii sau înrudit, dar din alte instituții de învățământ superior, se realizează cu acordul rectorilor instituțiilor implicate și Rectorul USM, cu avizul favorabil al decanului facultății receptoare.

Art. 140. Transferul dintr-o instituție de învățământ superior universitar din alt stat la USM și viceversa se efectuează cu aprobarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și cu avizul favorabil al rectorilor celor două instituții.

Art. 141. Decanul Facultății, de comun acord cu departamentul de specialitate, stabilește:

- a) recunoașterea sau nostrificarea creditelor de studii în bază de finalități de studii și competențe obținute;
- b) diferențele din planurile de învățământ, care urmează a fi realizate;
- c) perioada de susținere a diferențelor din planurile de învățământ.

Art. 142. Numărul probelor de evaluare de diferență, în caz de transfer, va fi de circa 5 examene, ceea ce constituie probele de evaluare ale unui semestru. Pentru a obține diploma de licență eliberată de USM, studentul transferat de la altă instituție va trebui să acumuleze creditele din anul terminal.

Art. 143. Transferul studenților străini se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la studiile străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova.

CAPITOLUL XI

Lichidarea diferențelor din programele de formare profesională

Art. 144. Diferențele din programele de formare profesională, care pot apărea la transferul studentului din altă instituție sau la o altă specialitate, la întreruperea studiilor/ concediul academic și restabilirea la studii, se vor lichida prin realizarea finalităților, susținerea evaluărilor și acumularea creditelor prestabilite în planul de învățământ.

Art. 145. În cazul demonstrării acumulării unor credite anterior (la o altă specialitate sau instituție de învățământ), acestea sunt recunoscute și nostrificate.

Art. 146. Recunoașterea și echivalarea creditelor se face în baza corespunderii componentei temporale, formative și de acumulare a procesului de studii.

Art. 147. În cazul în care componentele temporală (numărul de ore), formativă (finalitățile de studii) și de acumulare (numărul de credite) a studiilor precedente, corespund cerințelor programului la care se restabilește studentul, decanatul facultății recunoaște achizițiile anterioare, fapt consemnat printr-un proces-verbal al ședinței Biroului Facultății.

Art. 148. În cazul în care sunt identificate diferențe ne semnificative între achizițiile rezultate din studiile realizate anterior și actualul program de studii, decanatul și departamentul de specialitate, creează o comisie, care studiază conținuturile din curricula unității/ unităților de curs, prezentate de către student. Decizia comisiei despre recunoașterea/ nerecunoașterea achizițiilor anterioare este consemnată într-un proces-verbal și este definitivă.

CAPITOLUL XII

Mobilitatea academică a studenților

Art. 149. Mobilitatea academică a studenților de la ciclul I, studii superioare de licență, este parte a procesului de formare profesională în cadrul USM și se realizează în baza:

- a) tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

- b) acordurilor și convențiilor încheiate între USM și alte instituții de învățământ superior din țară și de peste hotare;
- c) acordurilor încheiate între USM cu instituții-baze de practică/ întreprinderi/ organizații din țară și de peste hotare;
- d) programelor de mobilitate oferite de diferite state/ instituții/ organizații internaționale și regionale;
- e) contractelor individuale.

Art. 150. Studenții USM pot participa la programe compacte de mobilitate atât la nivel național, cât și internațional, cu scopul completării procesului de formare profesională în conformitate cu traseul educațional ales.

Art. 151. La programe de mobilitate pot participa studenții, înscriși la ciclul I, studii superioare de licență, care:

- a) au realizat integral programul de studii pentru anul de studii/ semestrul precedent;
- b) au înregistrat rezultate academice bune în anul universitar anterior (nota medie calculată pentru sesiuni de cel puțin „8” pentru profilul umanist și „7,5” pentru profilul real);
- c) cunosc suficient de bine limba, în care vor fi predate cursurile la universitatea parteneră (gazdă), pentru programele realizate în instituții din străinătate;
- d) nu au restanțe și sancțiuni disciplinare.

Art. 152. Mobilitatea academică a studenților de la ciclul I, studii superioare de licență poate fi organizată începând cu anul II de studii, cu excepția anului de studii terminal.

Art. 153. Perioada de studii într-o altă universitate din țară sau din străinătate, inclusiv stagiile de practică, se consideră parte integrantă a programului de studii din universitatea de origine. Numărul de credite de studiu, acumulate de studenți în timpul mobilității, este de 30 pentru un semestru, respectiv 60 pentru un an de studii. Stagiile de practică se cuantifică separat.

Art. 154. Studenții, încadrați în programe de mobilitate interuniversitară, beneficiază de recunoașterea perioadei de studii, numărului de Credite Academice Transferabile (ECTS), a rezultatelor obținute la examene și stagii de practică și/ sau alte forme de evaluare, realizate în universitățile din țară și străinătate.

Art. 155. Studentul, acceptat pentru un program de mobilitate interuniversitară, va semna un **Contract de studii de tip ECTS**, însoțit de *Transcripția notelor* (Extras din Foaia-matricolă). Contractul de studii de tip ECTS urmează a fi semnat de către trei Părți: studentul implicat în mobilitate, universitatea de origine și universitatea-gazdă.

Art. 156. Dosarul de mobilitate se întocmește și se evaluează până la începerea semestrului/ anului de studii, și cuprinde următoarele documente:

- a) cererea/ formularul de candidat;
- b) Contractul de studii de tip ECTS;
- c) Extrasul din Foaia-matricolă/ Transcripția notelor emisă de universitatea de origine și de universitatea-gazdă;
- d) catalogul cursurilor;
- e) decizia privind recunoașterea creditelor.

Dosarul de mobilitate se aprobă de către Rectorul și/ sau decanul facultății, la recomandarea coordonatorului de la facultate.

Art. 157. Decizia privind recunoașterea programului de mobilitate se ia în baza Certificatului tip ECTS (transcripția notelor tip ECTS). Recunoașterea și echivalarea creditelor se face la nivelul facultății, de către o comisie formată în acest scop.

Art. 158. Studentul, implicat în programe de mobilitate în baza acordurilor de parteneriat, semnate între USM și o altă instituție, va prezenta la revenire în instituția de învățământ, dovada privind activitățile desfășurate, examenele susținute și creditele acumulate în conformitate cu prevederile Regulamentului USM cu privire la mobilitatea academică.

Art. 159. Rezultatele obținute de student la cursurile promovate în altă universitate vor fi înscrise în carnetul de note al acestuia. Înscrierea cursurilor studiate la universitatea parteneră se va face folosind denumirile cursurilor de la USM sau denumirile echivalente, cu care acestea au fost nostrificate. Rezultatele la cursurile, care nu au echivalent în programul de la USM vor fi preluate și recunoscute în pachetele de cursuri opționale.

Art. 160. Neîndeplinirea de către student a programului de studii prestabilit determină, după caz, repetarea programului de studii în cadrul USM, susținerea unor diferențe de program sau nerecunoașterea acestuia. Deciziile în acest sens sunt luate de către Comisia specializată, responsabilă de realizarea procedurii de recunoaștere și echivalare a perioadei de studii efectuate în străinătate și de către Departamentul Studii al USM.

Art. 161. Susținerea examenului de finalizare a studiilor superioare nu poate fi echivalată prin mobilități.

CAPITOLUL XIII

Conferirea titlurilor/ calificărilor și eliberarea diplomelor

Art. 162. Programul de formare profesională la ciclul I, studii superioare de licență, se consideră finalizat în rezultatul emiterii ordinului de calificare de către Rectorul USM.

Art. 163. Ordinul privind calificarea profesională este emis în cazul în care studentul a realizat întregul parcurs academic, a promovat toate unitățile de curs/ modulele incluse în Planul de învățământ și a susținut examenul de licență, acumulând numărul de credite, prevăzute în program.

Art. 164. În baza ordinului de calificare, este emisă diploma de studii superioare, prin mecanismul stabilit de către CTICE. Monitorizarea procedurii de eliberare a diplomei de studii se consemnează prin informații incluse în Registrul de eliberare a diplomelor.

Art. 165. Titularul diplomei de licență își va ridica personal diploma, confirmând acest fapt printr-o semnătură. În cazul imposibilității motivate a titularului, diploma poate fi către o persoană împuternicită legal.

Art. 166. USM eliberează diploma de studii superioare, însoțită de suplimentul la diplomă, elaborat conform modelului-tip. În scopul conservării informației, decanatele facultăților sunt obligate să prezinte la arhiva USM, o copie a diplomei și o copie a suplimentului la diplomă.

Art. 167. Eliberarea duplicatelor actelor de studii se face de către USM, în baza regulamentelor în vigoare. Eliberarea informației despre calificarea absolvenților este prezentată de către USM la cererea absolventului, la cererea angajatorilor sau altor instituții autorizate.

CAPITOLUL XIV

Dispoziții finale

Art. 168. Prevederile Regulamentului se aplică studenților de la toate Facultățile Universității de Stat din Moldova.

Art. 169. Prezentul Regulament intră în vigoare din data aprobării de către Senatul USM și este plasat pe site-ul oficial al instituției.

Universitatea de Stat din Moldova
Comisia de evaluare a tezelor de licență
Criterii de evaluare a Tezei de licență

Facultatea _____

Program de studii _____

Evaluator _____

Nr.	Numele, prenumele studentului	Argumentare a temei	Formularea și realizarea scopului și obiectivelor	Calitatea/complexitatea metodologiei cercetării	Calitatea fundamentării teoretice	Relevanța practică a studiului efectuat	Calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință etc.)	Calitatea concluziilor/ rezultatelor	Alte criterii (publicații, comunicări, brevete, etc.)	Notă
		a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										